

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे – २०२२

सत्र – ३

विषय:–प्राचीन भारताचा इतिहास (मौर्यपूर्व काळ) (HC – 301)

दिनांक : २४/०५/२०२२

गुण : ६०

वेळ : दु. २.०० ते ४.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
 ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

- प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)**
- १.१ प्राचीन भारताच्या इतिहासाची भौतिक साधने स्पष्ट करा.
 - १.२ सिंधू संस्कृतीतील नगररचनेची माहिती लिहा.
 - १.३ वैदिक कालीन वर्णव्यवस्था व आश्रमव्यवस्था स्पष्ट करा.
 - १.४ आर्यांच्या वाङ्मयावर टीप लिहा.
 - १.५ इ.स.पू. ६ व्या शतकातील व्यापाराच्या विकासाची माहिती लिहा.
 - १.६ प्राचीन भारतातील मगध महाजनपदाची माहिती लिहा.
- प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
- २.१ इतिहासाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
 - २.२ नवाश्मयुगीन मानवी जीवनाची माहिती लिहा.
 - २.३ वैदिककालीन विवाहसंस्था व १६ संस्कारांची माहिती लिहा.
 - २.४ गौतम बुद्धांच्या विचारांचे सार स्पष्ट करा.
- प्र.३. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)**
- ३.१ सिंधु संस्कृतीतील धार्मिक जीवन
 - ३.२ आर्यांचे राजकीय जीवन
 - ३.३ इ.स.पू. ६ व्या शतकातील शेतीचा विकास
 - ३.४ प्राचीन भारतावरील ग्रीक आक्रमणे

Translation in English

Sub: History of Ancient India (Pre-Mauryan Period) (HC-301)

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
 - 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.
-

- Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)**
- 1.1 Explain the physical sources of History of ancient India.
 - 1.2 Write the information about town planning in Indus Valley civilization.
 - 1.3 Explain the Varna system and Ashrama system in Vedic period.
 - 1.4 Write a note on Literature of Aryans.
 - 1.5 Write the information about the development of trade in 6th Century B.C.E.
 - 1.6 Write the information about 'Magadha' Mahajanapada.
- Q.2. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)**
- 2.1 Explain the nature of History
 - 2.2 Write the information about the human life in Neolithic period.
 - 2.3 Write the information about marriage institution and 16 Sanskaras in the Vedic period.
 - 2.4 Explain the teachings of Gautam Buddha.
- Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)**
- 3.1 Religious life in Indus Valley civilization.
 - 3.2 Political life of the Aryans.
 - 3.3 Development of agriculture in 6th Century B.C.E.
 - 3.4 Greek invasions on ancient India.
-